

RECHT OP EEN (T)HUIS ?!

Dialogomoment Polsslag – Woonactoren

20 oktober 2022

Sint-Niklaas

Ik woon, dus ik ben.

Een 'thuis', de hoofdschakelaar in een mensenleven.

“Zonder duurzame woonst kan je moeilijk aan de slag. In een vochtige woning word je ziek, in een slecht huis heb je schaamte om iemand te ontvangen en in een te klein appartementje vind je geen rustige plek om je huiswerk te maken. Ik woon, dus ik ben.”

'De onzichtbare wooncrisis' Joy Verstichele

De tweede helft van 2021 klom de gemiddelde huurprijs in Vlaanderen het eerst boven 800 euro, blijkt uit de CIB-Huurbarometer. Huurders met een laag inkomen voelen deze crisis het hardst, want net in het goedkoopste marktsegment is de krapte het grootst, aldus het Vlaams Netwerk tegen Armoede, dat benadrukt dat een noodplan noodzakelijk is om onder meer de wachtlijst van 170.000 gezinnen voor een sociale woning in te korten.

“Duizenden wanhopig op zoek naar betaalbare woning, en nu wil hij bouwpromotoren subsidiëren?”: forse kritiek op plan minister Diependaele

‘Achter de energiecrisis schuilt een veel grotere wooncrisis’

Dit zijn de antwoorden op de wooncrisis. Wie heeft de moed om ze te realiseren?

‘Te veel mensen wonen in een barslecht huis’

Nieuws Politiek

‘Na 9 jaar moet arbeidsgeschikte huurder sociale woning verlaten’: Open Vld mengt zich in debat

Inleiding:

Het was niet weg te denken in het nieuws de voorbije maanden: de wooncrisis. Met voorstellen vanuit de politiek, redelijk en minder redelijk. Ballonnetjes die nergens afgetoetst werden. Huisbazen die hun huis wel willen renoveren maar nergens op steun kunnen rekenen. De inflatie, huurders die hun huurprijzen geïndexeerd zagen met 10%, een OCMW dat meer en meer hulpvragen krijgt in verband met huurwaarborg, energiefacturen ,...

Wat voor veel mensen nu pas op de radar komt is voor mensen in een kwetsbare positie al veel langer aan de orde. Mensen in armoede zitten al jaren in een wooncrisis.

De problemen kennen we ondertussen allemaal: slecht geïsoleerde huizen, de huurwaarborg steeg van twee naar drie maanden, stijgende huurprijzen, torenhoge energiekosten, huizen met weinig leefruimte, lange wachtlijsten voor sociale woningen, maar ook de privémarkt staat onder druk. Veel mensen zijn op zoek naar een woonst. Meer dan er huizen en appartementen zijn.

De problemen zijn er en ze mogen benoemd worden. Maar daarover willen we het vandaag met jullie niet hebben. We gaan graag in gesprek over mogelijke oplossingen en over wat je niet ziet op papier of in een e-mail.

Een gesprek tussen kwetsbare mensen op zoek naar een huis om een thuis van te maken, aanbieders van woningen en begeleiden van huurders en verhuurders, ...

Met als doel elkaar beter te leren kennen om hopelijk in de toekomst sommige zaken makkelijker te laten verlopen.

Wie zijn wij?

Polsslag is sinds 2012 een warme samenwerking tussen 12 armoede- en welzijnsorganisaties in Sint-Niklaas.

- ♦ ABVV Oost-Vlaanderen
- ♦ ACV
- ♦ Avansa Waas en Dender
- ♦ Bonagana
- ♦ CAW Oost-Vlaanderen, inloopcentrum Den Durpel
- ♦ De keerring Vzw,
- ♦ De Vlier, wijkgezondheidscentrum vzw
- ♦ Huurdersbond Oost-Vlaanderen
- ♦ Ontmoetingshuis Zigzag Vzw
- ♦ SAAMO Oost-Vlaanderen
- ♦ VLOS
- ♦ Welzijnsschakels Sint-Niklaas, De Springplank

Wij bundelen onze krachten om:

- ♦ de vinger aan de pols te houden van het armoedebeleid van de stad en OCMW Sint-Niklaas. We willen meewerken aan het armoedebeleid van de stad door hierin de stem van meest kwetsbare inwoners van onze stad te laten horen;
- ♦ Elk jaar een actie op te zetten rond de werelddag van verzet tegen armoede op 17 oktober en de noodzakelijke strijd tegen armoede en uitsluiting onder de aandacht te brengen. Dit doen we steeds samen met het stadsbestuur van Sint-Niklaas.

Een toetsgroep en een stuurgroep.

De toetsgroep bestaat uit bezoekers uit de verschillende Polsslag-organisaties.

We bekijken samen met de stuurgroep wat de prioriteiten zijn in het kader van armoedebestrijding in Sint-Niklaas en volgen we het armoedeplan op.

We zijn er niet om persoonlijke problemen aan te kaarten, wel om collectieve problemen te benoemen en er samen met partners rond aan de slag te gaan. Elke 2 jaar werken we inhoudelijk aan een thema, de voorbije 2 jaar was dit wonen.

De stuurgroep bestaat uit de verantwoordelijken uit de verschillende Polsslag-organisaties, zowel beroepskrachten als vrijwilligers.

Samen met de toetsgroep houden we de vinger aan de pols van het armoedebeleid van de stad Sint-Niklaas. We nemen deel aan verschillende overlegmomenten, verdelen de taken en kunnen zo op vele plekken de stem van kwetsbare mensen meenemen.

Het proces

Groepswerking

De afgelopen 2 jaar kwamen we maandelijks samen.

De keuze van het thema kwam uit de groep, aangevuld met de noden die werden opgepikt door partnerorganisaties. **Wonen werd sowieso een groot thema, daar konden we een waardevolle rol in spelen.**

Vele uren waren we bezig met **problemen en noden in kaart te brengen.**

Van problemen rond communicatie, de veel te hoge huurprijzen voor een klein inkomen. De schaamte voor hoe je woont tot schrik om een probleem aan te kaarten bij de huisbaas of sociale huisvestingsmaatschappij want je zou maar eens op zoek moeten naar een andere woning...

Ons signaalhuis werd gemaakt.

We namen de hervorming van de sociale huisvestingsmaatschappij onder de loep.

We kregen energiebesparende tips die we ook in een huurwoning kunnen toepassen. We volgden **vorming rond** de rechten én plichten van huurders én verhuurders.

We werkten aan groepsvorming en de eigen talenten.

Het was een boeiende periode met veel nieuwe inzichten en groei.

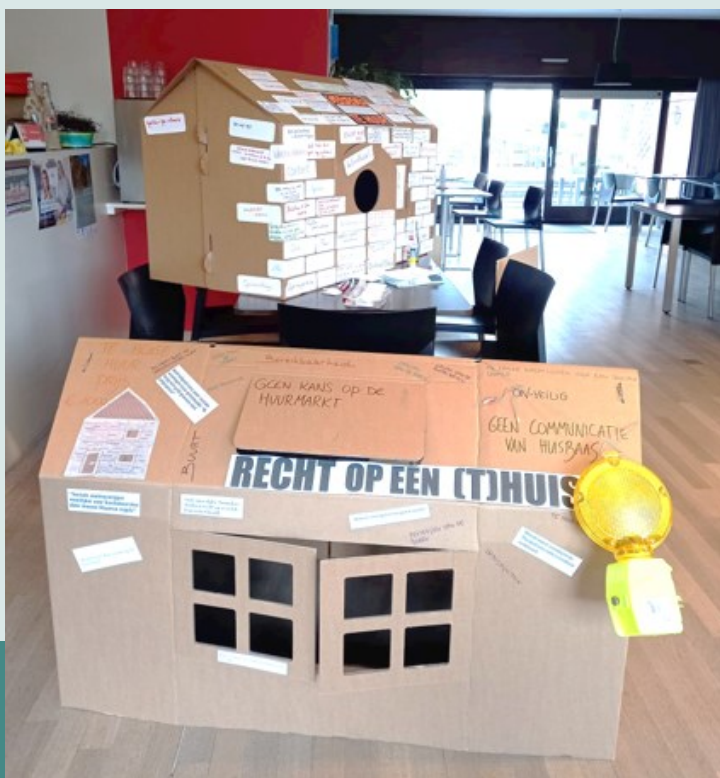

We gingen in het voorjaar van 2022 met twee huizen op pad langs de verschillende Polsslorganisaties. We vroegen aan bijna 100 bezoekers wat voor hen het verschil zou maken in hun woonsituatie.

Wat zou hun huis tot een thuis maken?

Wat zou het verschil zijn voor hun kinderen om te wonen in een goed huis?

Bouwstenen voor goed wonen

Met dit nieuwe huis gingen we verder aan de slag. Wat kwam er het meeste uit? Wat zijn de grootste noden? Wat zou voor de meeste mensen het verschil maken?

Na een heerlijk ouderwetse turfoefening kwamen we uit op volgende bouwstenen.

VEILIG WONEN

KWALITEITSVOL

BETAALBAAR WONEN

GEEN DISCRIMINATIE

VOLDOENDE WONINGEN

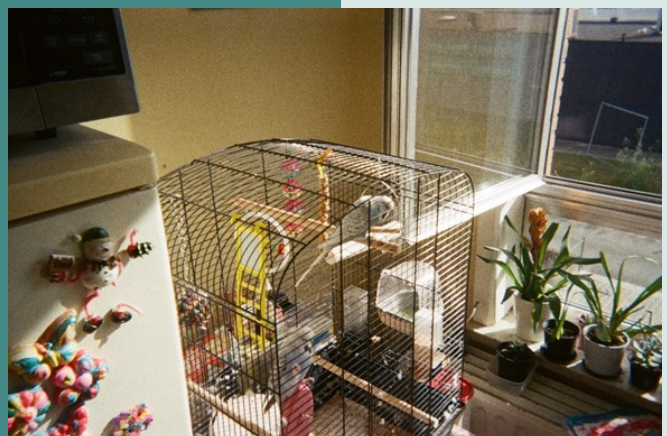
Deze 5 bouwstenen hebben allemaal met elkaar te maken.

Natuurlijk zou er veel opgelost zijn als er meer betaalbare woningen zijn. Mensen zouden gerust iets meer willen betalen in de sociale huisvesting als hun huurhuis dan prima in orde zou zijn. Spanningen in de buurt zouden veel minder kunnen zijn als mensen niet in stress leven omwille van hoge facturen,...

We merken op dat als de woonsituatie stabiel is dit een groot effect heeft op de andere vlakken van het leven. Een plek om te wonen is meer is dan enkel een dak boven je hoofd. Hoewel sommige van onze bezoekers al heel blij zouden zijn met enkel dat dak!

Van een HUIS een THUIS kunnen maken is één van de zaken die mensen het meeste gemoedsrust brengt in hun dagelijkse, stresserende leven.

Je huis gezellig kunnen maken, het aangenaam verwarmen, makkelijk kunnen onderhouden. Het zijn deze dingen die mensen in armoede vaak missen.

Geen discriminatie.

Discriminatie naar huidskleur, naar soort inkomen (uit werk, leefloon of invaliditeitsuitkering), naar gezinssamenstelling (2 mannen samen, aantal kinderen, mensen boven de 70 jaar), ...

Voldoende woningen.

Als er voldoende kwaliteitsvolle en betaalbare woningen zijn moeten mensen niet in slechte, te kleine, of onbetaalbare huizen wonen...

Betaalbaarheid:

Alles begint met een leefbaar inkomen. En daarbij een betaalbare sociale/private huurwoning of betaalbare maandelijkse aflossing kan een groot verschil maken.

Kwaliteitsvol:

Onder kwaliteitsvol verstaan we onder andere: goed geïsoleerde huizen met gekeurde elektriciteit, voldoende leefruimtes, daglicht, een geïnstalleerde keuken en badkamer,...

Veilig:

Hierbij bedoelen we zowel een veilige buurt: om te spelen, wandelen, met sociale controle, ...

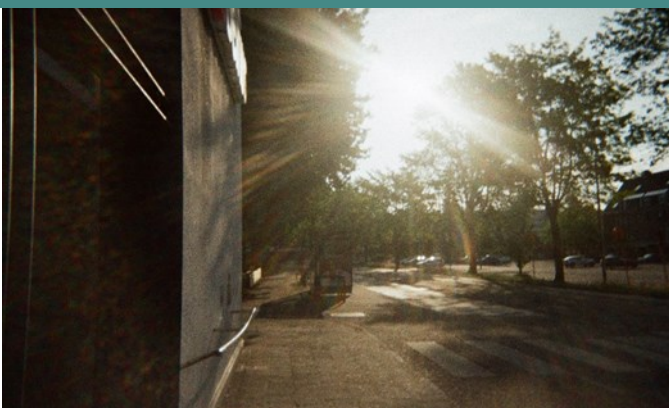
Als veilig voor je gezondheid: geen vocht, geen stress door hoge facturen, geen schaamte, ...

Een blik in het leven van...

In de zomer van 2022 kregen de leden van onze groep een wegwerpcamera mee naar huis. Met als doel een eerlijke inkijk krijgen in de woonsituatie van mensen in kansarmoede. Met de mooie en minder mooie kanten.

Vanuit de 200 foto's koos de groep er een mooie selectie uit. Je kan ze hiernaast en verder verspreid over het document terugvinden.

4 actiedagen

In september en oktober 2022 gingen we met ons verzamelde materiaal de straat op. Wat volgde waren 4 dagen vol eerlijke, hartverwarmende, soms pijnlijke en confronterende gesprekken. We gingen verspreid over 4 dagen in gesprek met meer dan 250 mensen.

We spraken met mensen over hun woonproblemen, slapend op een zetel bij familie, jaren en jaren op de wachtlijst voor huisvesting. Mensen die wegens ziekte niet konden blijven wonen in hun appartement en op zoek moesten naar iets op de hele dure private huurmarkt. Net afgestudeerde jongeren met een vast inkomen die al maanden op zoek zijn naar een studio of klein appartement.

Er waren gesprekken met mensen die meerdere eigendommen hebben. We luisterden naar hun zorgen rond verhuren.

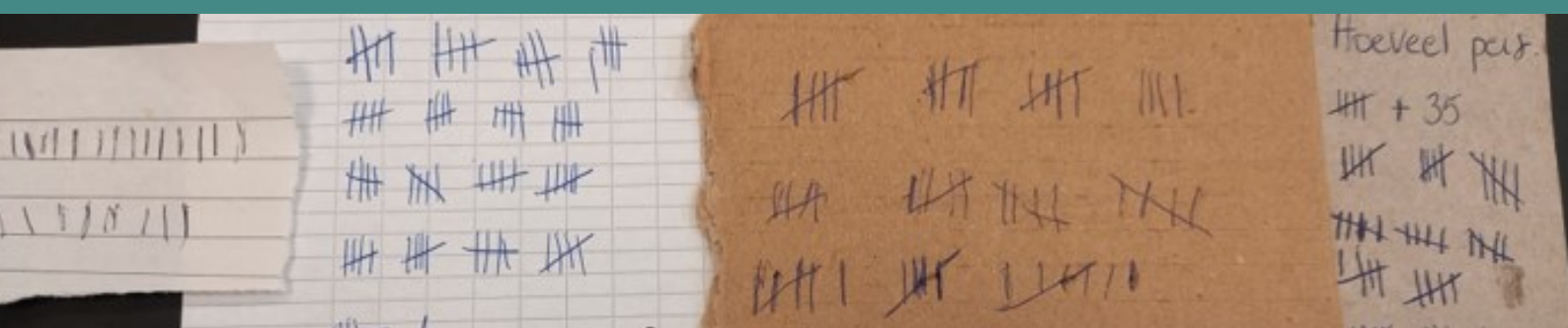
We zagen ook mensen die zich eigenlijk niet bewust waren van problemen rond wonen in onze stad.

Honderden budgetgidsen werden uitgedeeld. Aan jongeren, ouderen, alleenstaanden, thuisverpleging, politie, gezinsondersteuners, aan mensen die zelf niet direct hulp nodig hebben maar misschien wel iemand kent die ondersteuning kan gebruiken.

Het vooropgezette doel van deze actiedagen was het werken aan beeldvorming rond kansarmoede en woonproblemen bij de brede bevolking van Sint-Niklaas.

En dat deden we!

4 dagen = 24 uren = 255 gesprekken = 2 dozen budgetgidsen
= 14 vrijwilligers = 19 doorverwijzingen naar diensten = 7 thermossen koffie

Dialogmoment - 20 oktober 2022

Wat we overal hoorden terugkomen is dat er in een stressvolle situatie, zoals bij het zoeken naar een goede woonplaats, geen ruimte en begrip is voor het verhaal achter de zoektocht.

Je kan nergens benoemen hoe hard je je schaamt als je iemand moet uitnodigen in een huis dat niet proper te houden is of waar het altijd naar vocht ruikt.

Mensen hebben geen begrip voor verdriet of boosheid als je weer wordt afgewezen.

En...

Op onze reis langs verschillende verenigingen, diensten en een overleg met stad en woonactoren merkten we dat wij als kwetsbare huurders / kopers niet de enigen zijn in een zoektocht. We hoorden steeds vaker dat ook mensen die werken voor immokantoren, sociale en begeleidingsdiensten zoekend zijn naar meer info, meer verbinding, meer manieren om (kwetsbare) huurders verder te helpen.

Daarom...

Zijn we hier vandaag samen, want we willen graag het woord nemen en in gesprek gaan rond al die situaties die jullie soms op jullie bureau zien. Over de mensen die jullie elke week zien binnenkomen in jullie kantoor op zoek naar een appartement of huis. De boze telefoontjes en wanhopige e-mails.

We willen jullie meenemen in onze dagelijkse realiteit en we willen graag netwerken en verbinden. Sint-Niklaas is een stad waar heel veel mogelijkheden zijn. Waar veel diensten zijn die ondersteunend kunnen zijn, zowel voor verhuurders als huurders.

We willen vandaag vooral niet met de vinger wijzen en over persoonlijke situaties beginnen. We gaan voor een opbouwende aanpak. En we zijn echt heel blij dat we hier vandaag zijn.

Ik ben boos en verdrietig.
Dat kon je aan de telefoon
wel goed horen zeker?

Ik ben samen met iemand
van een polsslagorganisatie
gaan kijken naar een
appartement.
En toen...
kreeg ik een huurcontract!

De buurt waarin je woont kan
voor een sterk netwerk zorgen.
Jammer genoeg loopt dit net in
kwetsbare buurten extra moeilijk.

Mijn maatschappelijk werker
had ook oog voor mijn
woonsituatie, ze schakelde
de woonbegeleiding in.

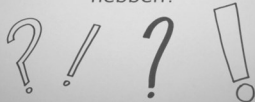
De kansen die het gebruiken
van vertaalde contracten,
brieven, e-mails kunnen
creëren voor zoveel
bewoners in onze stad.

Mijn huisdier geeft mij liefde
en brengt rust. De
voordelen van een huisdier
zijn voor kwetsbare mensen
van onschatbare waarde.

Ik zal wel ergens anders
afspreken. Er komt niemand
binnen in mijn huis.

Een betaalbaar huis zorgt
voor andere mogelijkheden.
Goeie meubels, een
uitstapje, een beetje
sparen,...

Waar blijft dat verlossende
telefoonnetje? Zou ik het
appartement nu wel
hebben?

Dialogmoment
20 oktober 2022

Bedanking:

Dit dialoogmoment was een actie in het kader van 17 oktober, de dag van verzet tegen armoede en sociale uitsluiting en was mogelijk dankzij:

- ♦ de ontembare inzet van de leden van de toetsgroep. Door jullie harde werk konden we de voorbije maanden naar buiten komen met waardevol materiaal.
- ♦ De steun van de stuurgroep van Polsslag. Het is zo bijzonder om dit in tandem te kunnen doen.
- ♦ De samenwerking met het stadsbestuur en de ambtenaren die telkens weer mee aan de kar trekken voor gelijke rechten.
- ♦ De aanwezige partners binnen 'wonen'. Merci om hier te zijn!

Sint-Niklaas
Oh zo verrassend

pals
slag